БАТЛАВ

ЗАХИРАЛ В.АЛТАНСУВД

11 АНГИЙН “НИЙГЭМ СУДЛАЛ” ХИЧЭЭЛИЙН ДЭВШИХ ШАЛГАЛТЫН ДААЛГАВАР

ХУВИЛБАР Б

Хугацаа: 80 минут

Сурагчийн нэр:

Нийт 100 оноо

Нэгдүгээр хэсэг 30 даалгавар 60 оноо
Хоёрдугаар хэсэг 10 даалгавар 40 оноо

1.Эрэгтэй, эмэгтэй хүний нийгэм соёлын ялгаатай байдал нь: \2 оноо\

a. Жендер b.Хүйс c. Насны нийтлэг d. Шашны нийтлэг e. Угсаатны нийтлэг

2.“Коммунист, намын тунхаг” бүтээлдээ давхраажилтын асуудлыг хөндөж, судалгаанд ангийн ялгарал нь нийгмийн давхраажилтад нөлөөлдөг болохыг тайлбарласан сэтгэгч аль нь вэ? \2 оноо\

a. М.Вебер b. К.Маркс c. Г.Спенсер d. Т.Парсонс e. Ф.Энгельс

3. Нэг нь нөгөөгийнхөө өмч болж байдаг, хаалттай давхраажилтын систем аль нь вэ? \2 оноо\

a. Боолчлол b. Каст c. Язгуур d. Анги-бүлэг e. Эрх мэдэл

4. Адилтгах замаар хариуг сонгоно уу? \2 оноо\

Оюуны хөдөлмөр - ....? Биеийн хөдөлмөр – Хөх захтан анги

a. Дээд захтан анги b. Цагаан цамцтан анги c. Цагаан захтан анги

d. Шар цамцтан анги e. Цэнхэр захтан анги

5. “Тогтвортой хөгжил”-ийн хөтөлбөрт монгол улс хэдэн онд нэгдсэн бэ? \2 оноо\

a. 2004 b. 2005 c. 2006 d. 2015 e.2017

6. Хүний төрөлх 3 эрхийг /амьдрах, эрх чөлөөтэй байх, өмчлөх / тунхагласан сэтгэгчийг нэрлэнэ үү? \2 оноо\

a. Э.Фромм b. Дж.Кэмпбелл c. Жон Локк d. О.Шпенглер e. К.Оберг

7. Ард түмэн өөрийн соёлын хэм хэмжээ, зан үйл, хэл, үнэлэмжийн баримжааллыг ухаарч ойлгох, тэрхүү соёлын байр сууринаас өөрийгөө ойлгох, тэрхүү соёлыг тээгч гэдгээ ухаарах байдлыг ....гэнэ. \2 оноо\

a. Соёлын адилсал b. Соёлын орон зай c.Соёлын даяаршил d .Соёлын дархлаа e.Соёлын эрх чөлөө

8. Соёлын орон зай гэж юу вэ? \2 оноо\

a. Соёлын үнэлэмжүүдийн харилцан нөлөөллөөр бий болж байдаг оюун санааны орчин
b. Соёлын харилцаа бүх талаар өргөжин тэлэх үйл явц
c. Янз бүрийн ард түмний эрх чөлөөний талаарх мэдрэмж
d. Компьютер, технологи, интернет сүлжээнд суурилсан соёлын харилцаа, нөлөөллөөр бий болж буй хамтын мэдрэмж
e. Тусгаар соёлуудын харилцан нөлөөллөөр бий болж байдаг оюун санааны орчин

9. Соёлын үнэлэмжүүдийн харилцан нөлөөллөөр бий болж байдаг орчин \2 оноо\

A. Соёлын аялал жуулчлал B. Соёлын тулгалт c. Соёлын орчин d. дархлаа e. цочирдол

10. Бусдын соёлыг өөрийн бие, сэтгэлээр мэдэрч судлах, хэрэглэх, хүлээн авах үйл ажиллагаа бол .... юм. \2 оноо\

A. Соёлын аялал жуулчлал B. Соёлын тулгалт c. Соёлын орчин d. дархлаа e. цочирдол

11. Төрийн эрх мэдэл хуваарилах онолыг төлөөлөгч Монтескью-н бүтээл аль нь вэ? \2 оноо\

a. Нийгмийн гэрээ b. Хуулийн амин сүнс c. Эрх мэдэл ба зах зээл d. Европын доройтол

e. Хувь хүний эрх чөлөөний философи

12. .”Нийгмийн гишүүн бүрийн амь бие, эд хөрөнгийг нийтийн хүчээр сахин хамгаалах чадвартай нийгмийн холбооны хэлбэрийг олон хэрэгтэй бөгөөд гишүүн бүр энэ нэгдэлд нэгдэх ёстой. Ингэснээр гагцхүү өөрөө өөрийгөө захирч урьдын адил бусдаас хамааралгүй эрх чөлөөтэй үлдэнэ” гэж хэн хэлсэн бэ? \2 оноо\

а. Жан Локк б. Жан Жак Руссо в. Ф.Бастиа г. Т.Гобсс

13. Үндсэн хуулийн цэц нь засаглалын эрх мэдлийг хэрэгжүүлж байгаа дээд байгууллага, албан тушаалтны хууль зөрчсөн эсэх асуудлыг шалган тогтоож арга хэмжээ авдаг.Үүнийг хэрхэн нэрлэдэг вэ? \2 оноо\

a. Үндсэн хуулийн шүүх b. Үндсэн хуулийн зөвлөл c. Үндсэн хуулийг хамгаалагч d. Үндсэн хуулийн манаач e. c, d хариулт хамаарна

14. Дараах ойлголтуудаас аль нь эдийн баялагт хамаарах вэ? \2 оноо\

a. Оюуны өмч, патент b. Хөдлөх, үл хөдлөх хөрөнгө c. Зохиогчийн эрх, нэр хүнд d. Нэр төр, алдар хүнд e. Дээрх бүгд хамаарна

15. 2 болон түүнээс дээш улс хуульчлан дагаж мөрдөхөөр баталсан хүний эрхийн гэрээг .... гэнэ. \2оноо\

a. Хууль b. Протокол c. Конвенц, пакт d. Тунхаглал e. олон улсын тогтолцоо

16. Төрийн өмчийг ашигласны төлөө төлж байгаа мөнгийг........... гэнэ. \2 оноо\

a .Төлбөр b. Хувьцаа c.Татвар d. Шимтгэл e. Бонд

17. Орчин үеийн АНУ-ын нэгэн эдийн засагч “Татварын орлого болох хураасан татварын нийт хэмжээ, татварын хувь хэмжээнээс хэрхэн хамаарч байдгийг графикаар илэрхийлсэн.” Энэ нь: \2 оноо\

a. Госсений хууль b. Оукены хууль c. Лоренцийн муруй d. Нийлүүлэлтийн муруй e. Лафферын муруй

18. Цэгийн оронд тохирох хариултыг олно уу? Нийт эрэлтийг нэмэгдүүлэх зорилгоор улсын орлого, зарлагыг өөрчлөх бодлогыг төрийн .... гэнэ. \2 оноо\

a. Хүүгийн бодлого b.Сангийн, төсвийн бодлого c.Мөнгө, зээлийн бодлого d. Татварын бодлого e. а ба с хариулт хамаарна

19. Адилтгах замаах хариуг бичнэ үү? \2 оноо\

1.Төсвийн илүүдэл – Профицит Төсвийн хомсдол -?	2. Гадаад худалдаа гадагшлах – Экспорт Гадаад худалдаа дотогшлох-?

20 . Нийт эрэлтийг нэмэгдүүлэх зорилгоор улсын орлого зарлагыг өөрчлөх бодлого нь .... \2 оноо\

A. Төсвийн, сангийн бодлого B. Мөнгө зээлийн бодлого c. татвар d. Бонд e. Улсын төсөв

21. “Иргэний нийгэм нь төрөөс үл хамаарах өөр хоорондын харилцаа, эрх зүйгээр зохицуулагддаг хувь хүмүүс, анги, бүлэг, институтуудын нийлбэр цогц ” гэж хэн тодорхойлсон бэ? \2 оноо\

a. Г.Алмонд b. Г.Гегель c.Д.Истон d. Р.Путнам e. Р.Дарендорьф

22. Ардчилсан нийгэмд хэвлэл мэдээлэл нь гурван үндсэн үүрэг гүйцэтгэдэг. Аль нь хамаарахгүй вэ? \2 оноо\

a. Мэдээлэл олгох b. Цэнгээн баясгах, боловсрол олгох
c. Иргэдэд өөрийн гэсэн санаа бодол төлөвшүүлэхэд оролцон туслах
d. Хяналт шалгалт, шүүмжлэл өрнүүлэх e. Дээрх бүгд хамаарна
23. . Сонгуульд саналыг шууд өгөх зарчимд хамаарах өгөгдөл аль нь вэ? \2 оноо\

a. Сонгуульд оролцохдоо саналаа чөлөөтэй илэрхийлэх бүхий л болоцоогоор хангагдах

b. Сонгогч ямар нэгэн дарамт шахалтгүйгээр гагцхүү өөрийн үзэмжээр саналаа өгөх явдал
c. Сонгуулийн эцсийн үр дүн нь зөвхөн иргэдийн санал хураалтын үр дүнгээр шийдэгддэг байх
d. Сонгогч бүр ижил тооны санал гаргах эрхтэй бөгөөд санал бүр адил жинтэй байх
e. Нас, хүйс, яс, үндсэс угсаа, мэргэжил, хэл, үзэл бодлоос үл шалтгаалан бүгд оролцдог байх
24. Улс төрийн системийн гаралтад нөлөөлөх хүчин зүйл аль вэ? \2 оноо\

a. Шийдвэр –дэмжлэг b. Үйлдэл-шийдвэр c. Дэмжлэг- шаардлага d. Гаралт-оролт e. Хувиргалт-орчин

25. Монгол дэлхийн 164 улстай дипломат харилцаатай байна. Тэгвэл 1987 онд аль улстай дипламат харилцаа тогтоосон бэ? \2 оноо\

a. Бүгд Найрамдах Солонгос улс b. Бүгд Найрамдах Турк улс c. АНУ d. Канад улс e. Япон улс

26. Монгол улсын бүрэн стратегийн түншлэлийн улс аль нь вэ? \2 оноо\

a.БНХАУ b.ОХУ,Япон,Энэтхэг c.БНСУ, АНУ, Герман, Турк d. Канад, Австрали e. Дээрх бүгд хамаарна.

27. “НҮБ,НАТО “ зэрэг субъектүүд улс бус оролцогчдын аль ангилалд хамаарах вэ? \2 оноо\

a. Олон улсын байгууллага b. Нөлөө бүхий хүн

c. Террорист, зэвсэгт бүлэглэлүүд d. Олон улсын төрийн бус байгууллага e. Шашны байгууллага

28. Албадлага, урамшууллаар бус харин бусад улсын сэтгэлийг өөртөө татах замаар өөрийн хүсэж буй үр дүнд хүрэхийн тулд бусдад нөлөөлөх чадварыг хэрхэн нэрлэх вэ? \2 оноо\

a. Хатуу хүч b. Ухаалаг хүч c. Зөөлөн хүч d. Гуравдагч хүч e. Бодлогын хүч

29. Цахим харилцааны давуу талыг дурдахдаа илүүц зүйл оруулсан бол аль нь вэ? /2оноо/

A.Харилцаагаа өргөжүүлэх B.Бусадтай санаа бодлоо солилцох C.Мэдлэг боловсролоо дээшлүүлэх D.Мэдээллийг хяналтгүйгээр авах

30. Эстрадын дуу соёлын аль хэлбэрт багтах вэ? /2оноо/

A.Ардын соёл B.Сонгодог соёл C.Нийтийн соёл D.Уламжлалт соёл

Хоёрдугаар хэсэг 10даалгавар 40 оноо

1.Харгалзуулах 10 даалгавар тус бүр 4 оноо

1	Олон улсын хэвлэл мэдээллийн сүлжээ	А	Хүн хулгайлах, зэвсгийн наймаа, хар тамхи
2	Үндсэтэн дамнасан корпорацууд	Б	Будда, ислам сүм хийд
3	Шашны байгууллагууд	В	BBC, CNN, Фэйсбүүс, Твитер
4	Олон улсын гэмт хэргийн сүлжээ	Г	Тоёота, cocacola
5	Реалист онол	Д	ОУХ-ны тоглогчид нь зөвхөн үндэстний бүрэн эрхт улсууд

2.Харгалзуулна уу.

1	Нийгмийн гишүүд хувийн болон нийгмийн шинжээрээ зааглагдан хуваагдах	а	Тэгш бус байдал
2	Ижил төстэй шинж бүхий хүн амын статистик нэгдэл	б	Нийгмийн давхраа
3	Эд баялаг, нэр хүнд, эрх мэдэлд хүрэх адил бус боломж бүхий байдал	в	Нийгмийн давхраажилт
4	Тодорхой хэв шинжит харилцаа бүхий тэгш бус байдлын тогтолцоо	г	Нийгмийн ялгарал
5	Эд баялаг, нэр хүнд, эрх мэдлийн хувьд ялгаатай, тодорхой хэв шинжит харилцаа бүхий нийгмийн нийтлэг	д	Нийгмийн нийтлэг

3. Өмчлөх эрх үүсэх гэрээнд заасан үндэслэлээс 2 нэрлэнэ үү. \4 оноо\

....

4.Истоны боловсруулсан улс төрийн системийн загварыг зурна уу. \4 оноо\

2. Доорх өгөгдлийг зөв харгалзуулна уу. /4оноо/

	Соёл бүрдүүлэгч элементүүд		Агуулга
1	Бэлгэ тэмдэг	a	Хүмүүсийн мэддэг баримт, туршлага, үнэт зүйлс
2	Хэл	b	Тухайн зүйлийнхээ утгыг дамжуулдаг код, дүр төрх эсвэл дуу авиа бөгөөд утга илэрхийлдэг, мөн утгыг бий болгодог
3	Үнэлэмж	c	Хүний оюуны ертөнцийг илэрхийлэгч, хадгалагч, дамжуулагч арга хэрэгсэл
4	Хэм хэмжээ	d	Нийтэд хүлээн зөвшөөрөгдсөн эрхэм чанаруудыг
5	Мэдлэг	e	Хүмүүсийн зөн төлвийг зохицуулдаг дэг журам, хууль дүрэм, ёс заншил

A.1A, 2B,3C,4D,5E B. 1B,2C,3D,4E,5A C. 1C,2D,3E,4A,5B D. 1D,2E,3A,4B,5C

6. Дараах тодорхойлолтыг уншаад асуултуудад хариулна уу. Хэрэглэгчдийн эцстийн хэрэглээндээ зориулан худалдан авахад зарцуулсан бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний зардлын нийлбэр дүнгээр ДНБ-ийг тодорхойлох аргыг зардлаар тооцох гэнэ. ДНБ-ийг орлогоор тооцоход хөдөлмөрийн хөлс нь..орлогын төрөл юм. /4 оноо/

7. Хувьцаа эзэмшигч нь хөрөнгө эзэмшигч бол бонд эзэмшигч нь ... ……………………………юм. /4 оноо/

8. Хоёр болон түүнээс дээш улсад үйлдвэрлэл эсвэл үйлчилгээгээ явуулдаг салбартай корпорацыг .... гэнэ. /4оноо/

9. Ардчиллын үндсэн хэлбэрүүдийг эргэцүүлэн бичээрэй. /4оноо/

....

10. Өөрийн мэдэх төрийн үйлчилгээний албан хаагчаас хоёрыг нэрлэнэ үү?

Амжилт хүсье

БАТЛАВ

ЗАХИРАЛ В.АЛТАНСУВД

11-РАНГИЙН "НИЙГЭМ СУДЛАЛ" ХИЧЭЭЛИЙН ДЭВШИХ ШАЛГАЛТЫН ДААЛГАВАР

ХУВИЛБАР А

Хугацаа: 80 минут | Сурагчийн нэр:

Нийт 100 оноо | Нэгдүгээр хэсэг 30 даалгавар 60 оноо
Хоёрдугаар хэсэг 10 даалгавар 40 оноо

1.Эрэгтэй, эмэгтэй хүний биологийн буюу бие махбодийн ялгаа бөгөөд заяагдмал шинжтэй гэвэл энэ нь: \2 оноо\

a. Жендер b.Хүйс c. Насны нийтлэг d. Шашны нийтлэг e. Угсаатны нийтлэг

2."Анги, статус, нам" бүтээлдээ давхраажилтын асуудлыг хөндөж, судалгаанд статусын бүлэг, намын ялгарлын асуудлыг судлан ангийн ялгаралд өмчөөс гадна орлого, эрхэлж буй ажил мэргэжил гэсэн эдийн засгийн бусад хүчин зүйлс чухал гэж үзсэн сэтгэгч аль нь вэ? \2 оноо\

a. М.Вебер b. К.Маркс c. Г.Спенсер d. Т.Парсонс e. Ф.Энгельс

3. Дундад зууны үед голчлон зонхилж байсан, нийгэмд эзлэх байр суурь нь угсаа залгамжлах замаар олгогддог, улс төрийн үйл ажиллагаанд оролцох эрхээрээ ялгаатай, эрх зүйн хувьд баталгаажсан, хаалттай давхраажилтын систем аль нь вэ? \2 оноо\

a. Боолчлол b. Каст c. Язгуур d. Анги-бүлэг e. Эрх мэдэл

4. Адилтгах замаар хариуг сонгоно уу? \2 оноо\

Оюуны хөдөлмөр - Цагаан захтан анги Биеийн хөдөлмөр- …………………..?

a. Улаан захтан анги b. Цагаан цамцтан анги c. Хөх захтан анги

d. Шар цамцтан анги e. Цэнхэр захтан анги

5. "Тогтвортой хөгжил"-ийн үзүүлэлтэд илүүц зүйл байна уу? \2 оноо\

a. Бичиг үсэг тайлагдсан байдал b. Эдийн засаг c. Байгаль орчин d. Нийгмийн байдал e. Илүүц зүйл алга

6. Хүний төрөлх 3 эрхийг /амьдрах, эрх чөлөөтэй байх, өмчлөх / тунхагласан сэтгэгчийг нэрлэнэ үү? \2 оноо\

a. Э.Фромм b. Дж.Кэмпбелл c. Жон Локк d. О.Шпенглер e. К.Оберг

7. Хувь хүний бүтээлч сэтгэлгээ, ур чадвар, авьяас билгээс эх сурвалжтай, оюуны өмчөөр хамгаалагдсан соёлын агуулга бүхий бараа, бүтээл үйлдвэрлэх, тэдгээрийн хуваарилалт, нийлүүлэлтийн тогтолцоог хангасан үйлдвэрлэлийн салбарыг……………………… гэнэ. \2 оноо\

a. Соёлын үйлдвэрлэл b. Эдийн засгийн үйлдвэрлэл

c. Эдийн соёлын үйлдвэрлэл d. Оюуны үйлдвэрлэл e. Оюуны өмчийн үйлдвэрлэл

8. Компьютер, технологи, цахим сүлжээнд суурилсан соёлын харилцаа, нөлөөллөөр бий болж буй хамтын мэдрэмжийг... гэнэ. \2 оноо\

a. соёлын орон зай b. кибер орон зай c. үндэстний орон зай d. оюун санааны орон зай

9. "Ул үндэстэй авч үзэх юм бол эрх гэж байхгүй өмчлөх гэж л байдаг"хэмээх бичсэн Америкийн эдийн засагч Мюррей Ротбардын бүтээл аль нь вэ? \2 оноо\

a. Нийгмийн гэрээ b. Хуулийн амин сүнс c. Эрх мэдэл ба зах зээл d. Европын доройтол e. Хувь хүний эрх чөлөөний философи

10.”Нийгмийн гишүүн бүрийн амь бие, эд хөрөнгийг нийтийн хүчээр сахин хамгаалах чадвартай нийгмийн холбооны хэлбэрийг олон хэрэгтэй бөгөөд гишүүн бүр энэ нэгдэлд нэгдэх ёстой. Ингэснээр гагцхүү өөрөө өөрийгөө захирч урьдын адил бусдаас хамааралгүй эрх чөлөөтэй үлдэнэ” гэж хэн хэлсэн бэ? \2 оноо\

a. Жан Локк b. Жан Жак Руссо c. Ф.Бастиа d. Т.Гобсс

11. Засаглалын эрх мэдлийг хуваарилах, хүний эрхийг баталгаажуулах, улс орны суурь гол харилцааг зохицуулах үүрэгтэй хамгийн дээд хүчин чадалтай засаг, төрийн гол хууль аль нь вэ? \2 оноо\

a. Зөрчлийн тухай хууль b.Үндсэн хууль c. Иргэний хууль d. Эрүүгийн хууль

e. Төрийн эрх мэдлийн хуваарилалтын хууль

12. Хуулийн дагуу, тогтоогдсон хэмжээгээр бүх хүн, хуулийн этгээдээс төрд заавал төлөх, буцалтгүй шинжтэй хураамжийг .... гэнэ. \2 оноо\

a .Төлбөр b. Хувьцаа c.Татвар d. Шимтгэл e. Бонд

13. Орчин үеийн АНУ-ын нэгэн эдийн засагч “Татварын орлого болох хураасан татварын нийт хэмжээ, татварын хувь хэмжээнээс хэрхэн хамаарч байдгийг графикаар илэрхийлсэн.” Энэ нь: \2 оноо\

a. Госсений хууль b. Оукены хууль c. Лоренцийн муруй d. Нийлүүлэлтийн муруй e. Лафферын муруй

14. Цэгийн оронд тохирох хариултыг олно уу? Нийт эрэлтийг нэмэгдүүлэх зорилгоор мөнгөний болон зээлийн хүүд нөлөөлөх бодлогыг төрийн .... гэнэ. \2 оноо\

a. Хүүгийн бодлого b. Сангийн, төсвийн бодлого c. Мөнгө, зээлийн бодлого d. Татварын бодлого e. а ба с хариулт хамаарна

15. Адилтгах замаах хариуг бичнэ үү? \2 оноо\

1.Төсвийн илүүдэл – Профицит Төсвийн хомсдол -?	2. Гадаад худалдаа гадагшлах – Экспорт Гадаад худалдаа дотогшлох-?

16. “Төр, эдийн засаг, гэр бүлээс ангид орших нийгмийн хүрээг иргэний нийгэм гэнэ” гэж хэн тодорхойлсон бэ? \2 оноо\

a. Г.Алмонд b. Г.Гегель c.Д.Истон d. Р.Путнам e. Р.Дарендорьф

17. Ардчилсан нийгэмд хэвлэл мэдээлэл нь үндсэн үүрэг гүйцэтгэдэг. Аль нь хамаарахгүй вэ? \2 оноо\

a. Мэдээлэл олгох b. Цэнгээн баясгах, боловсрол олгох
c. Иргэдэд өөрийн гэсэн санаа бодол төлөвшүүлэхэд оролцон туслах
d. Хяналт шалгалт, шүүмжлэл өрнүүлэх e. Дээрх бүгд хамаарна

18. Сонгуулийн бүх нийтээр оролцох зарчимд хамаарах өгөгдөл аль нь вэ? \2 оноо\

a. Сонгуульд оролцохдоо саналаа чөлөөтэй илэрхийлэх бүхий л болоцоогоор хангагдах
b. Сонгогч ямар нэгэн дарамт шахалтгүйгээр гагцхүү өөрийн үзэмжээр саналаа өгөх явдал
c. Сонгуулийн эцсийн үр дүн нь зөвхөн иргэдийн санал хураалтын үр дүнгээр шийдэгддэг байх
d. Сонгогч бүр ижил тооны санал гаргах эрхтэй бөгөөд санал бүр адил жинтэй байх
e. Нас, хүйс, яс, үндсэс угсаа, мэргэжил, хэл, үзэл бодлоос үл шалтгаалан бүгд оролцдог байх

19. Улс төрийн системийн оролтонд нөлөөлөх хүчин зүйл аль вэ? \2 оноо\

a. Шийдвэр –дэмжлэг b. Үйлдэл-шийдвэр c. Дэмжлэг- шаардлага d. Гаралт-оролт e. Хувиргалт-орчин

20. Харгалзуулна уу. \2 оноо\

1	Аномик	А	Яс үндэс, угсаа гарал,нас , хүйс зэрэг нийтлэгээрээ хамаардаг, зохион байгуулалтгүй
2	Эвсэл холбооны	Б	Цэрэг , зэвсэглэл, арми, сүм хийд зэрэг субьектийн шууд удирдлага дор зохион байгуулалттай байгуулагддаг.
3	Эвсэл холбооны бус	В	Тодорхой зохион байгуулалтгүй хэсэг бөөн хүмүүёийн цугларалт, бослого, үймээн
4	Байгуулагажсан	Г	Тодорхой зорилго, чиглэлд үндэслэгдсэн зохион байгуулалттай бүлэг
5	Бүлэг	д	2 ба түүнээс дээш хүмүүс хамтран хүсэл сонирхлоороо нэгдэх явдал

a. 1а2б3в4г5д b. 1в2д3б4г5а c. 1в2г3а4б5д d. 1в2б3а4г5д e. Аль нь ч биш

21. Монгол дэлхийн 164 улстай дипломат харилцаатай байна. Тэгвэл 1990 онд аль улстай дипламат харилцаа тогтоосон бэ? \2 оноо\

a. Бүгд Найрамдах Солонгос улс b. Бүгд Найрамдах Турк улс c. АНУ d. Канад улс e. Япон улс

22. Монгол улсын иж бүрэн стратегийн түншлэлийн улс аль нь вэ? \2 оноо\

a. БНХАУ b. ОХУ, Япон, Энэтхэг c. БНСУ, АНУ, Герман, Турк d. Канад, Австрали e. Дээрх бүгд хамаарна.

23. “Хил хязгааргүй эмч нар, Эмнэсти Интернэйшнл“ зэрэг субъектүүд улс бус оролцогчдын аль ангилалд хамаарах вэ? \2 оноо\

a. Олон улсын байгууллага b. Нөлөө бүхий хүн c. Террорист, зэвсэгт бүлэглэлүүд d. Олон улсын төрийн бус байгууллага e. Шашны байгууллага

24. Албадлага, урамшууллаар бус харин бусад улсын сэтгэлийг өөртөө татах замаар өөрийн хүсэж буй үр дүнд хүрэхийн тулд бусдад нөлөөлөх чадварыг хэрхэн нэрлэх вэ? \2 оноо\

a. Хатуу хүч b. Ухаалаг хүч c. Зөөлөн хүч d. Гуравдагч хүч e. Бодлогын хүч

25. ………………….хэм хэмжээ гэдэг нь ямар ч үед гажиж үл болох эрх зүйн хэм хэмжээ юм. \2 оноо\

A. Диспозитив b.Императив c. Прокцианист d. Уян хэм хэмжээ e. зөв хариулт алга

26. Соёл өөрийн үнэт зүйлсээ хамгаалж, оршин тогтнолоо бэхжүүлэн баталгаажуулах чадварыг .... гэнэ. \2 оноо\

a. Соёлын эрх чөлөө b.Соёлын адилсал c.Соёлын дархлаа d цочирдол. e. Соёлын орчин

27. Тодорхой хэмжээний мөнгийг тогтоосон хугацаааны дараа , зохих хүүтэй эргүүлэн төлөхийн баталгаа болох үнэт цаас нь..................... \2 оноо\

a. татвар b.Бонд c. Хувьцаа d. төлбөр e. зээлийн төлбөр

28. Эдийн болон эдийн бус баялгийг ашиглах, эзэмших, захиран зарцуулах боломж \2 оноо\

a. өмчлөх эрх b. Эзэмших эрх c.Ашиглах эрх d.хүний эрх e. захиран зарцуулах эрх

29. Цахим харилцааны давуу талыг дурдахдаа илүүц зүйл оруулсан бол аль нь вэ?

A.Харилцаагаа өргөжүүлэх B.Бусадтай санаа бодлоо солилцох
C.Мэдлэг боловсролоо дээшлүүлэх D.Мэдээллийг хяналтгүйгээр авах

30. Анхдагч соёлын хэлбэр аль нь вэ?

A.Дуу хөгжим, нийтийн дуу B.Домог үлгэр, ардын соёл
C.Уран зураг, симфони D.Найрал хөгжим, дуурь

Хоёрдугаар хэсэг \10 даалгавар 40 оноо

1.Харгалзуулах 10 даалгавар тус бүр 4 оноо

1	Олон улсын хэвлэл мэдээллийн сүлжээ	А	Хүн хулгайлах, зэвсгийн наймаа, хар тамхи
2	Үндсэтэн дамнасан корпорацууд	Б	Будда, ислам сүм хийд
3	Шашны байгууллагууд	В	BBC, CNN, Фэйсбүүс, Твитер
4	Олон улсын гэмт хэргийн сүлжээ	Г	Тоёота, cocacola
5	Реалист онол	Д	ОУХ-ны тоглогчид нь зөвхөн үндэстний бүрэн эрхт улсууд

2.Харгалзуулна уу.

1	Нийгмийн гишүүд хувийн болон нийгмийн шинжээрээ зааглагдан хуваагдах	а	Тэгш бус байдал
2	Ижил төстэй шинж бүхий хүн амын статистик нэгдэл	б	Нийгмийн давхраа
3	Эд баялаг, нэр хүнд, эрх мэдэлд хүрэх адил бус боломж бүхий байдал	в	Нийгмийн давхраажилт

4	Тодорхой хэв шинжит харилцаа бүхий тэгш бус байдлын тогтолцоо	г	Нийгмийн ялгарал
5	Эд баялаг, нэр хүнд, эрх мэдлийн хувьд ялгаатай, тодорхой хэв шинжит харилцаа бүхий нийгмийн нийтлэг	д	Нийгмийн нийтлэг

3. Өмчлөх эрх үүсэх гэрээнд заасан үндэслэлээс 2 нэрлэнэ үү. \4 оноо\

....

4.Истоны боловсруулсан улс төрийн системийн загварыг зурна уу. \4 оноо\

3. Доорх өгөгдлийг зөв харгалзуулна уу. /4оноо/

	Соёл бүрдүүлэгч элементүүд		Агуулга
1	Бэлгэ тэмдэг	a	Хүмүүсийн мэддэг баримт, туршлага, үнэт зүйлс
2	Хэл	b	Тухайн зүйлийнхээ утгыг дамжуулдаг код, дүр төрх эсвэл дуу авиа бөгөөд утга илэрхийлдэг, мөн утгыг бий болгодог
3	Үнэлэмж	c	Хүний оюуны ертөнцийг илэрхийлэгч, хадгалагч, дамжуулагч арга хэрэгсэл
4	Хэм хэмжээ	d	Нийтэд хүлээн зөвшөөрөгдсөн эрхэм чанаруудыг
5	Мэдлэг	e	Хүмүүсийн зөн төлвийг зохицуулдаг дэг журам, хууль дүрэм, ёс заншил

A.1A, 2B,3C,4D,5E B. 1B,2C,3D,4E,5A C. 1C,2D,3E,4A,5B D. 1D,2E,3A,4B,5C

6. Дараах тодорхойлолтыг уншаад асуултуудад хариулна уу. Хэрэглэгчдийн эцстийн хэрэглээндээ зориулан худалдан авахад зарцуулсан бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний зардлын нийлбэр дүнгээр ДНБ-ийг тодорхойлох аргыг зардлаар тооцох гэнэ. ДНБ-ийг орлогоор тооцоход хөдөлмөрийн хөлс нь..орлогын төрөл юм. /4 оноо/

7. Хувьцааны давуу талуудаас хоёрыг нэрлэнэ үү. /4 оноо/

....

8. Хоёр болон түүнээс дээш улсад үйлдвэрлэл эсвэл үйлчилгээгээ явуулдаг салбартай корпорацыг .... гэнэ. /4оноо/

9. Сонгуулийн эрхийг юу гэж анилдаг вэ? /4оноо/

....

10.Өөрийн мэдэх төрийн албан хаагчаас хоёрыг нэрлэнэ үү?

....

Амжилт хүсье